

MARTTI LUTHERIN PERINTÖ II

Väinö Hotti

(nettikuva)

MARTTI LUTHER

Teh. VHn.

LUOVUTTAMATON PERINTÖ

Uskonpuhdistuksen jalot neljä periaatetta ovat kuolemattomat: **1. Yksin Kristus. 2. Yksin Armo. 3. Yksin usko. 4. Yksin Raamattu.** Tässä on luotettavat mittapilarit, joilla jokainen uskova (myös kirkkokunta) voi toistuvasti testata uskoaan. Toinen asia on näiden tulkitseminen. Tänäänkin näillä periaatteilla voidaan usko puhdistaa; ”jos toimeen tartutaan”!

”EI HÄN KIRKKOANSA HEITÄ”, VAI HEITTÄÄKÖ KUITENKIN?

”Koska se (kirkko) ei ole, kuten Rooma opettaa omastaan, sine macula et ruca, sen on alati tarkistettava kulkutietään: ecclesia semper reformanda est” (Osmo Tiililä, Kristilliset kirkot ja muut yhteisöt, s.262).

On järkyttävää, että paraskin yhteisö ihmisen käsiin ja varaan joutuessaan turmeltuu. Näin kävi Israelin, Jumalan valitun kansan, näin kävi Rooman kirkon, näin on käynyt luterilaisen kirkon. Hengellisen yhteisön pitää terveenä ainoastaan jatkuva herätys, jatkuva parannus, jatkuva suunnan tarkistus ja - jatkuva - **uskonpuhdistus!** Ilman näitä yhteisö vaipuu kuolettavaan omahyväisyyden ja itsetyytyväisyyden uneen. Näyttää siltä, että

hengellisenkin yhteisön **isäntä vaihtuu** hyvin helposti, jos yhteisössä ei jatkuvasti suoriteta suunnan tarkistusta. Jumala on ihme-teltävän paljon jättänyt ihmisen käsiin. Viimeaikaiset Rooman kir-
kon mediapaljastukset osoittavat kiistatta, että **Jumala on jättä-
nyt tämän kirkon omaan onnensa nojaan ja - omaan turmelluk-
seensa jo satoja vuosia sitten.** Suomen kannalta on kiusallista,
että Suomen ev. lut. kirkko on pitänyt Roomaa ”äitikirkkonaan”.
Tämä skandaali on pudottanut pohjan ei ainoastaan Roomalta,
vaan myös sen ”tytärkirkoilta”. **Suunnan tarkistus on unohtunut!**

Roomassa on tapahtunut ”itsepaljastus; se on paljastanut itsensä
RAAMATUN SUUREKSI PORTOKSI (Ilm.17:1). Samanaikaisesti kaikista
Rooman kanssa liitossa olleista kirkoista on tullut ”porton tyttäriä”!

Rooman ”itsepaljastus” on ollut järkytys kirkon älymystölle - sekä yleensä
”ajatteleville” uskoville. Kirkkoon jääminen on merkinnyt **ÄLYLLISTÄ ITSE-
MURHAA!** Edelleen tämän johdosta uskovien omattunnot ovat ajautuneet
marttyyritilaan! **LUTHER korosti voimakkaasti omantunnon elämää!**

Lutherin vakava parannuskehotus on edelleen ajankohtainen. Ajassamme
vallitsee voimakaana ”antinomistinen” virtaus; **positiivinen evankeliumi -
joka vie massoittain ihmisiä helvettiin:**

*”Kun Herramme ja Mestariimme Jeesus Kristus sanoo: Tehkää parannus
jne., niin hän tahtoo, että **uskovaisen koko elämä on oleva parannusta**”
(Luther, 1. teesi, 1517).*

Luther näki jo 1500 – luvulla paavin kirkon todellisen olemuksen: *”Mutta
minulla ei ole sellaista merkillistä uskoa, josta Jumala on minua varjeleva,
kun hän on minut siitä kerran vapauttanut, - ei ole siis minulla sellaista
uskoa, että voisin kutsua Kristuksen kirkoksi sellaista kirkkoa, joka
koristaa itseään Kristuksen kirkon nimellä ja siitä kerskaa ja **kuitenkin on
jumalattomien kopla ja perkeleen kirkko, kuten hedelmät valtavasti
todistavat puun olevan pahan...”***

(Luther, A.Aijal Uppala: Lutherin vapautuminen paavikirkosta,
Luterilainen 2/96 Valoa ristiltä 2/1998).

LUTHERIN PERSOONA

1. Rauhan ja sodan mies

”Ehkei kukaan muu ihminen”, Thomas Carlyle sanoo, ”jolla on niin nöyrä ja rauhallinen mielenlaatu, ole koskaan täyttänyt maailmaa sodalla ja taistelulla” (Kares, Luther, s.162).

”uskonpuhdistajalla oli ’lempeä ja hellä sydän, täynnä myötätuntoa ja rakkautta, niin kuin jokaisen urhoollisen miehen sydän on” (167).

”suurin karheus ja sydämellisin rakkaus voivat asua samassa sydämessä” (99).

”Luther oli karhu, jolla oli karitsan sydän” (156).

2. Lähdeihminen

Lutherin valtavaa kirjallista tuotantoa ajatellen, tulee mieleen ”pulppuava lähde”. Luther ammensi aina raikasta vettä jumalallisesta lähteestä.

*”Juhlan viimeisenä suurena päivänä Jeesus seiso i ja huusi sanoen: ’Jos joku janoaa, tulkoon minun luokseni ja juokoon. Joka uskoo minuun **sillä tavalla kuin Raamattu sanoo**, hänen sisimmästään on juokseva elävän veden virtoja. Hän sanoi tämän Hengestä, jonka häneen uskovat tulivat saamaan. Henki ei ollut vielä tullut, koska Jeesus ei vielä ollut kirkastettu” (Joh.7:37-39; Saarnivaaran käänn.)*

Tuo lähde avattiin Golgatalla, mutta varsinaisesti ihminen tulee elävän veden lähteeksi silloin, kun hän tulee uskoon. **Tämä tapahtui Lutherille ”tornikokemuksen” yhteydessä.**

3. Kokonnaisratkaisujen mies

Luther ei tyytynyt mihinkään puolinaiseen. Hän karttoi kompromisseja. Raamattu oli hänen ohjenuoransa; siitä hän ei voinut tinkiä. Perinteet eivät kahlinneet häntä; hän halusi lähteä ”puhtaalta päydältä”. Tässä Lutherin persoonan suuruus tuli esille; hän ei taaplannut toisten askelissa. Hän jakoi sitä, mitä hän omakohtaisesti suoraan taivaasta sai.

4. Vahva itsetunto

*”Vaikka Luther näin mitätöi omaa persoonansa, tiesi hän **toisaalta olevansa ase Jumalan kädessä**” (Pinomaa, Kuka Luther todella oli, s.35).*

*”Vaikka en olekaan profeetta, olen varma, että **Jumalan sana on minulla eikä heillä** (vastustajilla), **sillä minulla on Raamattu puolellani**” (Kares, Luther, s.148).*

*”Luther löysi uudelleen myös paavalilaisen itsetunnon, jossa ihminen on samalla kertaa kuin **särjetty saviastia, tomu ja tuhka sekä myös kaikkien kappalten herra, itsessään ei mitään, mutta Herrassa kaikki**” (s.149).*

”Moneen vuosisataan ei kukaan näet ole opettanut hyvistä teoista paremmin ja jumalisemmin kuin me nykyään opetamme” (Gal. kirj. sel., s.111).

*”minä olen varma ja Kristuksen Hengen kautta siinä vakaumuksessa, että **oppini kristillisestä vanhurskaudesta on tosi ja kiistämätön**” (s.242).*

5. Uusi arvostelukyky vanhurskauttamisessa

Ilman uskoa ollessaan ihmisen järki on pimentynyt:

”Soaistu on järkemme, synnin sumu sielun peittää” (Vvk. 196:2).

*”Me sitä vastoin, jotka uskomme Kristukseen ja joilla on hänen mielensä, **’arvostelemme kaikkea, mutta meitä itseämme ei kukaan kykene` todellisesti eikä Jumalan edessä ’arvostelemaan` (1 Kor.2:15)**” (Gal. kirj. sel., s.643).*

*”**Kristityt ovat kaikkien oppien arvostelijoita...he voivat suoralta kädeltä lausua sellaisen arvostelun, että turkkilainen koraaninen on tuomitettu...Samoin he langettavat tuomion paavista**” (emt. s.170).*

*”Niin, me olimme silloin vajonneina niin kauhistavaan pimeään, ettemme kyenneet mitään asiaa oikein arvostelemaan. Mutta nyt, kun evankeliumin valo välkehtii, **alistanne kaikki elämäkutsumukset maailmassa varman ja erehtymättömän arvostelumme alaisiksi**” (s.259).*

TAISTELUJEN MIES

Monta taistelurintamaa

Luther joutui heiluttamaan peistä moneen suuntaan: **1. Perkele, maailma ja oma liha. 2. Henkivallat. 3. Katolinen kirkko. 4. Uudestikastajat. 5. Hurmahenget. 6. Omavanhurskaat. 7. Valheveljet. 8. Antinomistit.**

Tämän päivän teologiien tulisi uskon puolustamisessa (**apologia**) ottaa mallia Martti Lutherista. Uskon puolustamiseen liittyy olennaisena osana **sekä oikean opin esittäminen että väärän kumoaminen**. Aikamme kristillinen julistus ontuu pahoin näissä molemmissa. Kirkollisessa kentässä rehottavat kaikenlaiset opit. Vastuu tästä on lähinnä teologiien ja heitä kouluttavan teologisen tiedekunnan.

1. JUMALA OMPI LINNAMME JA VAHVA TURVA AIVAN, ON MIEKKAMME JA KILPEMME AJALLA VAARAN, VAIVAN SE VANHA VAINOOJA, KAVALA, KAUHEA, ON KIIVAS KIUKKUINEN JA JULMA, HIRMUINEN. VAIN HERRA HÄNET VOITTA.

2. ON TURHA OMA VOIMAMME, VÄÄRYYDEN VALTAA VASTAAN. ME TURMAN VALLAT VOITAMME HERRASSA AINOASTAAN. HÄN, KRISTUS, KUNINGAS, ON VOITONRUHTINAS, LYÖ JOUKOT HELVETIN, NE TALLAA JALKOIHIN, JA VOITON MEILLE SAATTA.

3. MAAILMA VAIKK` OIS TÄYNNÄNSÄ, PIMEYDEN ENKELEITÄ, PÄÄLLEMME SYÖSTEN PÄÄNÄNSÄ, HE EIVÄT VOITA MEITÄ. NE RAIVOTKOHOT VAAN, JA SYÖSKÖÖT KIUKKUAAN, NE SAANEHET JO ON HERRALTA TUOMION. YKS SANA HEIDÄT KAATAA.

4. SE SANA SEISOO VAHVANA, HE EI VOI SITÄ KESTÄÄ. KUN KANSSAMME ON JUMALA, KEN MEILTÄ VOITON ESTÄÄ. JOS VEIS HE HENKEMME, OSAMME, ONNEMME, NE HEIDÄN OLKOHON, VAAN MEIDÄN IÄT ON, JUMALAN VALTAKUNTA.